

2015

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Opatowie

RAPORT O STANIE SANITARNYM POWIATU OPATOWSKIEGO 2015

Opatów dn. 2016.02. 15

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna działając na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U z 2015 r., poz. 1412) realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz prowadzenie działalności przeciwepidemicznej.

Główne kierunki działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opatowie wyznaczone do realizacji w 2015 r.:

1. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowego trybu życia i profilaktyki chorób.
2. Realizacja zadań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej.
3. Obserwacja i monitowanie zagrożeń zdrowotnych na świecie (np. wirus Ebola).
4. Kontynuacja bieżącej działalności przeciwepidemicznej poprzez:
 - nadzór w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych,
 - nadzór nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych,
 - nadzór nad podległymi podmiotami leczniczymi w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie prowadzonej działalności.
5. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
6. Współpraca ze Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym oraz innymi jednostkami w ramach funkcjonowania systemu RASFF, doskonalenie i koordynowanie tego systemu.
7. Nadzór nad bezpieczeństwem kosmetyków.
8. Monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
9. Sprawowanie nadzoru nad:
 - urządzeniami do zaopatrywania ludności w wodę do spożycia i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi,
 - jakością wody w basenach kąpielowych, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i pływalniach,
 - jakością wody ciepłej użytkowej w obiektach użyteczności publicznej w tym w pływalniach, pod kątem zagrożeń zdrowotnych związanych z występowaniem bakterii z rodzaju Legionella sp.,
 - unieszkodliwieniem odpadów medycznych, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego,
 - obiektami użyteczności publicznej oraz hałasem i powietrzem wewnątrz pomieszczeń,
 - postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego,

- stanem sanitarnym środków transportu.
- 10. Doskonalenie systemu zarządzania jakością w komórkach nadzorowych PSSE.
- 11. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
- 12. Prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
- 13. Sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszkankami, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.
- 14. Sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.
- 15. Współpraca z instytucjami naukowymi w zakresie oceny wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi.
- 16. Minimalizacja zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze.
- 17. Uczestnictwo w upowszechnianiu materiałów informacyjnych z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi, w tym prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie ich spożyciu.
- 18. Sprawowanie nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności nad warunkami środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego, programów i innych dokumentów, na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- 19. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny: środowiska pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne i inne obiekty budowlane - przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wnioski organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji, w szczególności objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną
- 20. Racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi otrzymanymi z budżetu państwa na realizację zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu, realizacja wydatków w sposób oszczędny i celowy z zachowaniem obowiązujących procedur i przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych.
- 21. W przypadku zaistnienia zdarzeń kryzysowych, informowanie ŚPWIS o sytuacji na terenie działania PSSE w Opatowie o podjętych działaniach, użytych środkach i przewidywanych następstwach lub zagrożeniach.
- 22. Dostosowywanie struktur organizacyjnych w celu usprawnienia funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- 23. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

24. Racjonalizowanie procesu zatrudnienia i wynagradzania pracowników
25. Realizacja niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i niezwłoczne przekazywanie informacji w tym zakresie do organów wyższego stopnia.

W roku 2015 realizowano zadania w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie:

- bieżącego nadzoru sanitarnego,
- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego,
- działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych powodowanych warunkami środowiska,
- działalności oświatowo-zdrowotnej.

Przedstawiony stan sanitarno - higieniczny powiatu opatowskiego za 2015 r. opracowany został na podstawie informacji i materiałów przedstawionych przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE w Opatowie.

Niniejsze opracowanie przedstawia stan sanitarny powiatu na dzień 31.12. 2015 r.

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

W 2015 r. działalność przeciwepidemiczna w PSSE w Opatowie była skoncentrowana podobnie jak w latach ubiegłych na:

- realizacji zadań związanych z nadzorem nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi,
- nadzorem nad placówkami ochrony zdrowia w celu poprawy ich stanu sanitarno-higienicznego,
- kontynuacji nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych.

Na bieżąco monitorowano sytuację epidemiologiczną powiatu opatowskiego. Sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych rejestrowanych w powiecie opatowskim jest korzystna, co nie zwalnia inspekcji sanitarnej od gotowości podjęcia działań przeciwepidemicznych w każdym przypadku epidemicznego wzrostu zachorowań i w przypadku wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.

Wszystkie placówki ochrony zdrowia zgłaszają choroby zakaźne zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, w większości w odpowiednim terminie, w związku z tym pracownicy PSSE bez zbędnej zwłoki mogą przeprowadzić dochodzenie epidemiologiczne. Jest to niezbędne do ustalenia źródła zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się danej choroby zakaźnej.

W ciągu całego roku podejmowane były **działania na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych** :

- uaktualniono „Plan działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opatowie w sytuacjach kryzysowych”,
- podczas kontroli sanitarnych przeprowadzanych w podmiotach leczniczych przypomniano zasady postępowania w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia zachorowań na choroby mogące szerzyć się epidemicznie,

- przekazywano materiały edukacyjne (ulotki, plakaty) dla pacjentów dot. szczepień ochronnych i profilaktyki zachorowań, do ośrodków zdrowia funkcjonujących na terenie powiatu opatowskiego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opatowie posiada czynny telefon alarmowy udostępniony placówkom służby zdrowia i organom współpracującym ze służbami sanitarnymi.

II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA i CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

Na terenie powiatu nie powstały w 2015 r. nowe ujęcia wody. Większość wodociągów oparta jest na jednej studni, lub na dwóch odwiertach w obrębie tego samego ujęcia wody.

Zakończono postępowanie administracyjne prowadzone w związku z jakością fizykochemiczną wody w wodociągu Kobylany w gm. Opatów oraz dotyczące stanu technicznego urządzenia – z terminem do końca czerwca 2015 r. Decyzja dotycząca stanu sanitarno-technicznego budynku stacji uzdatniania wody w Kobylanach została wykonana, a przeprowadzona modernizacja systemu uzdatniania wody polegająca na wymianie filtrów, wprowadzeniu II stopniowego filtrowania, wymianie ok. 7 km sieci żeliwnej na odcinek z polietylenu pozwoliło uzyskać poprawę jakości fizykochemicznej wody z ujęcia Kobylany.

Rokrocznie powtarzają się problemy z prawidłowym zabezpieczeniem awaryjnych dostaw wody do spożycia w sytuacji zanieczyszczenia wody w sieci wodociągu, lub dłuższych przerw w dostawach wody, spowodowanych np. awariami czy niezbędnymi naprawami. W powiecie opatowskim nie ma profesjonalnego mobilnego sprzętu do wykorzystania w takich sytuacjach. Jedynie Gmina Iwaniska posiada od roku niewielki mobilny zbiornik na takie potrzeby. Dowożenie wody niewielkimi zbiornikami, jakimi dysponują producenci wody trwa znacznie dłużej niż powinno i generuje koszty dla producentów z uwagi na konieczność wielokrotnego napełniania zbiornika i tym samym wielokrotnego pokonywania znacznej często odległości. W efekcie, niestety nierzadko zdarza się, iż woda z awaryjnych dostaw - nadająca się do spożycia nie dociera do wszystkich zaopatrywanych z urządzenia, w którym wykryto zanieczyszczenie. Sytuacja taka nie powinna mieć miejsca, ze względu na możliwy wzrost ryzyka zdrowotnego konsumentów. Częste wyłączenia dopływu energii elektrycznej są przyczyną przerw w dostawach wody, co poza uciążliwością dla odbiorców sprzyja skażeniu wody w sieci. Producenci wody niestety nie dysponują wystarczającą ilością agregatów prądotwórczych, co sprawia, że każda awaria energetyczna może zakłócić bieżące dostawy wody do odbiorców. Konieczne wydaje się w tej sytuacji zapewnienie zarówno pojazdu-cysterny, jak i stosownych procedur umożliwiających realizowanie skutecznego zabezpieczenia dostaw wody w takich nadzwyczajnych sytuacjach. Niezbędne jest także reagowanie producentów wody w każdej sytuacji zagrażającej jakości wody – a także informowanie Inspektora Sanitarnego o możliwości zaistnienia zagrożenia oraz monitorowanie jakości wody, zwłaszcza w okolicznościach mogących przyczynić się do pogorszenia jej jakości. Niezbędnym elementem dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody jest świadomość producenta wody odpowiedzialnego za jej jakość. Czynności naprawcze, w tym szczególnie dezynfekcja wody środkami chemicznymi tj.

podchlorynem sodu i chloraminą stosowanymi w naszym powiecie muszą być wykonywane z ogromną dbałością i dokładnością tak, by były zarówno skuteczne i likwidowały skażenie wody jak i bezpieczne dla konsumentów wody. Istotną, ale nadal niedostatecznie respektowaną jest zasada prawa społeczeństwa do informacji o środowisku, w tym o jakości wody dostarczanej do mieszkań. Administratorzy urządzeń wodociągowych mają w związku z tym obowiązek informowania odbiorców o zaistniałym zanieczyszczeniu wody i o prowadzonej dezynfekcji wody, by w ten sposób minimalizować potencjalne ryzyko zdrowotne z tym związane. Praktyka pokazuje niedoskonałości także i w tym względzie.

Z końcem roku 2015 weszło w życie nowe Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 1989) jak i nowe, oczekiwane od wielu lat Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). Obydwa akty prawne nakładają szereg nowych obowiązków na administratorów urządzeń wodociągowych oraz pływalni w kwestii m.in. prowadzenia kontroli wewnętrznej i jej dokumentowania, wykonywania badań jakości wody i przekazywania sprawozdań Państwowym Powiatowym Inspektorom Sanitarnym itp., którym muszą sprostać w określonym w w/w aktach prawnych terminie.

III. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OCHRONY ZDROWIA

Ocenę opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez pracowników Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego w placówkach świadczących usługi medyczne na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie, za rok 2015 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

W 2015 r. na terenie powiatu opatowskiego funkcjonowało 85 obiektów (stan na 31.12.2015 r.): 1 szpital z poradnią specjalistyczną, 1 pogotowie ratunkowe, 4 publiczne placówki opieki zdrowotnej, 13 niepublicznych placówek opieki zdrowotnej, 2 laboratoria diagnostyczne, 48 gabinetów lekarskich, 6 gabinetów rehabilitacji leczniczej, 5 pracowni protetyki dentystycznej, 4 gabinety pielęgniarskie, 1 podmiot leczniczy udzielający świadczeń przez pielęgniarską opiekę długoterminową domową.

W trakcie roku ubyty 4 gabinety lekarskie specjalistyczne oraz 1 podmiot leczniczy udzielający świadczeń przez pielęgniarską opiekę długoterminową domową, a objęto nadzorem 1 szpital z poradnią specjalistyczną, 1 gabinet stomatologiczny, 1 gabinet rehabilitacji leczniczej.

Na zaplanowanych 130 kontroli sanitarnych, wykonano 146. Nie wykonano 6 z zaplanowanych kontroli, ze względu na fakt, iż 4 obiekty wyrejestrowano, 1 zawiesił działalność gospodarczą, 1 nie wykonuje sterylizacji narzędzi w miejscu udzielania świadczeń.

W trakcie przeprowadzanych kontroli zwracano szczególną uwagę na stan techniczny i sanitarny pomieszczeń obiektów, prawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, dezynfekcję, sterylizację, zgłaszalność chorób zakaźnych, wykonawstwo szczepień ochronnych zgodnie z PSO, kontrolowano prawidłowość przeprowadzania i skuteczność procesów sterylizacji.

Wydano łącznie 37 decyzji, w tym 16 decyzji płatniczych i 21 administracyjnych. Nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 1000 zł. Założono 46 sporali „A” w 23 autoklawach.

W powiecie opatowskim działalność lecznicza wykonywana jest przez podmioty lecznicze i praktykę zawodową w pomieszczeniach o dobrym standardzie sanitarno-technicznym. Kierujący tymi placówkami dostosowują obiekty do aktualnych wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i będące na stanie urządzenia.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KAPIELISK

- Analizując wyniki kontroli przeprowadzonych w 2015 r. w zakresie higieny środowiska należy stwierdzić, że w obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono rażących uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.
- Władze Powiatu i Gmin kontynuowały wiele projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.
- Wykazywano duży postęp w trosce o infrastrukturę drogową, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom. Modernizowano również budynki użyteczności publicznej, co wydatnie wpłynęło na poprawę warunków życia mieszkańców.
- W dalszym ciągu niepokoi zbyt mała ilość i standard ustępów publicznych oraz parkingów.

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było w 2015 r. uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Dokonywano również uzgodnień:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - zakresu i stopnia szczegółowości wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą,
- wniosków dotyczących potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przedmiotowym zakresie w roku 2015 r. wydano – 139 opinii i wszystkim opiniom nadano charakter pozytywny. Można uznać, iż w porównaniu do lat ubiegłych ilość wydanych opinii kształtuje się na zrównoważonym poziomie (2011 r. 122 opinie; 2012 r. 151 opinii; 2013 r. 157 opinii; 2014 r. 141 opinii).

VI. SEKCJA NADZORU ŚRODOWISKA PRACY

W 2015 r. bieżącym nadzorem objęto 196 zakładów pracy, które zatrudniały ogółem 2799 osób. Głównym założeniem w planach pracy była kontynuacja nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami kat 2 i 3. W wyniku prowadzonego nadzoru nad zakładami pracy stwierdzono, że warunki w których pracują pracownicy ulegają poprawie, ponieważ zakłady sukcesywnie są modernizowane oraz stosują nowe maszyny i urządzenia. Liczba osób pracujących w narażeniu na ponadnormatywny hałas utrzymuje się na tym samym poziomie, są to pracownicy zatrudnieni w zakładach w których nie można ze względu na technologię zmniejszyć narażenia, jednak pracodawcy i pracownicy posiadając dużą wiedzę i stosując plany organizacyjno–techniczne, starają się w ten sposób ograniczyć narażenie.

W roku 2016 będą realizowane zamierzenia w zakresie narażenia zawodowego pracowników poprzez ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych włączając w swe zadania również działania profilaktyczne, aby zapobiegać chorobom zawodowym.

VII. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2015 roku skontrolowano 60 placówek nauczania i wychowania oraz 6 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 153 kontrole, w tym 62 kontrole sanitarnych kompleksowych, 33 kontrole tematycznych związanych z przeglądem placówek do rozpoczęcia roku szkolnego 2014/2015, 13 kontrole tematycznych dotyczących oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. W ogólnej liczbie kontrole znajduje się również: 1 kontrola interwencyjna, 3 kontrole obiektów wypoczynku letniego i 3 kontrole wypoczynku zimowego oraz 38 kontrole sprawdzających wykonanie nakazów decyzji administracyjnych. Skutkiem w/w kontrole było wydanie 41 decyzji merytorycznych i 40 decyzji płatniczych oraz nałożenie 13 mandatów na kwotę 1300,00 zł.

Stan techniczny placówek z roku na rok ulega poprawie. Samorządy lokalne pozyskują środki finansowe na rozpoczęcie długo oczekiwanych remontów. Dlatego w ostatnim okresie obserwujemy dużo inicjatyw remontowych w szkołach, jak również poprawę infrastruktury. Nadal aktualnym problemem jest brak opieki zdrowotnej w większości placówek oświatowo-wychowawczych. Zastrzeżenia budzi niedostateczna liczba typowych sal gimnastycznych w szkołach zwłaszcza, że dzieci i młodzież w wieku rozwojowym potrzebują zwiększonej

aktywności fizycznej, która wpływa na wydolność fizyczną organizmu, w tym prawidłowe kształtowanie postawy jak również sprawności psychicznej dziecka.

Na terenie powiatu opatowskiego w roku 2015 powstało trzy punkty przedszkole.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Na terenie powiatu opatowskiego w 2015 r. w rejestrze zakładów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną prowadzonym przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i PU wpisanych było 1066 obiektów żywienia, żywności, obrotu kosmetykami oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (2014 r.-916 obiektów).

Przeprowadzono kontrole w 395 obiektach. Obiekty, które nie zostały skontrolowane to w dużym procencie środki transportu żywności. Ponieważ są to obiekty ruchome skontrolowanych zostało 38 środków transportu na 77 zarejestrowane. Druga grupa obiektów nieskontrolowanych to sklepy spożywcze. Sklepy spożywcze zgodnie z wytycznymi GIS powinny być skontrolowane raz na dwa lata. W 2015 r. skontrolowano 188 nadzorowanych sklepów spożywczych.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 524 kontrole sanitarnych (w 2014 r. - 577 kontrole).

Po przeprowadzonych kontrolach wydano 120 decyzje merytoryczne, w tym o naruszeniu przepisów prawa 14.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne na osoby winne zaniedbań nałożono 12 mandatów karnych na sumę 2800 zł. (w 2014 r. – 14/3900 zł.).

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych (obowiązują arkusze ocen stanu sanitarnego jednolite w całym kraju). Spośród 395 obiektów skontrolowanych w 2015 r. sklasyfikowano 308 obiektów.

W wyniku przeprowadzonych ocen stanu sanitarnego, wszystkie sklasyfikowane w 2015 r. zakłady ocenione zostały pozytywnie.

Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywienia-żywnościowych uległ nieznacznej poprawie. Jest to wynikiem wykonania zaleceń wydanych przez PPIS w Opatowie. Właściciele obiektów dostosowują swoje zakłady do obowiązujących nowych przepisów, które są spójne z przepisami Unii Europejskiej. Dzięki sukcesywnie wprowadzanej przez przedsiębiorców samokontroli (kontroli wewnętrznej opartej na zasadach GHP/GMP oraz zasad systemu HACCP), jak również systemów kontroli jakości, jakość zdrowotna produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych poprawia się z każdym rokiem.

IX. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej realizowana przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Opatowie w 2015 roku była zgodna z celami Narodowego Programu Zdrowia.

I. Priorytetem były działania w ramach Programu Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Zadanie nr 1 Zmiana klimatu społecznego i zachowań w stosunku do palenia tytoniu

Zadanie nr 3 Zapobieganie paleniu tytoniu przez dzieci i młodzież oraz propagowaniu mody na niepalenie

Zadanie nr 8. Wyeliminowanie ekspozycji na dym tytoniowy w miejscach pracy i innych miejscach użyteczności publicznej

Realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne i kampanie informacyjne, podejmowano działania wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb środowiska lokalnego.

1. Profilaktyka palenia tytoniu

programy: Czyste powietrze wokół nas,
Nie pal przy mnie, proszę,
Znajdź właściwe rozwiązanie,
Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce,

kampanie: Światowy Dzień bez Papierosa,
Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu,
Rzuć palenie razem z nami,
Nie zawsze wędzone trzyma dłużej.

2. Zdrowie kobiet w ciąży i ich rodzin

programy: Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu innych środków psychoaktywnych,
ARS, czyli jak dbać o miłość?,

kampania: Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu.

3. Profilaktyka nadwagi i otyłości

program: Trzymaj Formę

kampania: Bezpieczeństwo żywności – hasło 2015 roku

4. Profilaktyka uzależnień

kampania: Dopalacze kradną życie. Zacznijmy od dorosłych

5. Profilaktyka chorób zakaźnych (WZW B i C, HIV, grypa)

program: Podstępne WZW,

kampanie: Znam rekomendacje PTN AIDS. Zalecam test na HIV,

Mój Walenty jest the best, idzie ze mną zrobić test,
Jeden test – dwa życia™. Zrób test na HIV dla siebie i swojego dziecka,
Coś was łączy? Zrób test na HIV podczas Europejskiego Tygodnia
Testowania’,
Światowy Dzień AIDS,
Ratuj życie. Dezynfekuj ręce,
Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

6. Profilaktyka chorób niezakaźnych (nowotwory)

programy: Znamie! Znam je?,
Szkoła Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem.

W/w przedsięwzięcia zrealizowano w 46 placówkach oświatowo-wychowawczych, 21 zakładach opieki zdrowotnej i 33 instytucjach współpracujących wśród nich:

- Powiatowa Komenda Policji w Opatowie
- Starostwo Powiatowe
- Miejskie i gminne samorządy lokalne
- Opatowski Ośrodek Kultury
- Polskie Towarzystwo turystyczno-Krajoznawcze Oddz. w Opatowie
- Świętokrzyskie Centrum Onkologii
- Fundacja „Gwiazda Nadziei”
- Radio Opatów

Nauczycieli, pedagogów, pielęgniarki szkolne w liczbie 165 osób przygotowano do współrealizacji w/w działań podczas 5 szkoleń (117 osób) i 105 narad (207 osób). W ramach monitoringu realizacji programów edukacyjnych we szkołach przeprowadzono 31 wizytacji.

Wnioski

1. Odsetek szkół uczestniczących działaniach prozdrowotnych koordynowanych przez PPIS w Opatowie w porównywaniu z rokiem 2014 jest nieco niższy (70% - ok. 67%). Podobnie kształtuje się liczba uczestników programów (uczniów i rodziców) tzn. - zanotowano niewielki spadek. Przyczyn może być kilka: stale zmniejszająca się liczba uczniów szkołach, przeciążenie nauczycieli różnorodnymi działaniami edukacji zdrowotnej, a w przypadku programów w kolejnych edycjach – spadek ich atrakcyjności.
2. W obszarze działań medialnych liczba audycji radiowych wzrosła (z 4 w 2014 r. do 9 w 2015 r.) natomiast liczba informacji umieszczonych na stronie PSSE utrzymuje się na tym samym poziomie (20/2014 r. - 21/2015 r.).
3. Największą ilość odbiorców działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej PSSE uzyskuje niezmiennie od kilku lat poprzez audycje w Radiu Opatów.

X. NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W 2015 r. głównym kierunkiem działania zespołu ds. środków zastępczych było minimalizowanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanego przez środki zastępczego, poprzez sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Opatowie w 2015 r nie funkcjonował żaden sklep, który oferował by sprzedaż środków zastępczych. Na przestrzeni roku 2015 prowadzony był bieżący monitoring działań w realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, poprzez monitoring sklepów, które w swojej ofercie mogłyby posiadać w/w produkty. W 2015 r. nie wpłynęły do PPIS informacje dotyczące wprowadzania do obrotu w sprzedaży stacjonarnej „dopalaczy”, nie stwierdzano także tego podczas bieżących kontroli. Z monitoringu w obiektach sporządzano adnotacje urzędowe.

W związku z pismem Ministerstwa Zdrowia dotyczącym zgłaszania przypadków zatruc tzw. „dopalaczami” tut. Inspektor Sanitarny wystosował do wszystkich podmiotów leczniczych pismo o przekazywaniu wszystkich przypadków zatruc w/w produktami. W okresie ubiegłego roku zgłoszono 5 takich podejrzeń. Ze sporządzonych adnotacji urzędowych, z wywiadu lekarskiego oraz informacji z Policji wynikało, że produkty nie były nabywane w sprzedaży stacjonarnej na nadzorowanym terenie. Ponadto zatrucia zgłaszane były każdorazowo do organów Policji w związku z serią zatruc spowodowanych produktem o nazwie „Mocarz”.

W związku z przyjętymi zamierzeniami do realizacji na 2015 r. tut. Inspektor przesyła do WSSE w Kielcach comiesięczne raporty z prowadzonego monitoringu obiektów, jak również informację mające na celu przedstawienie zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych oraz informację w zakresie podjętych działań profilaktycznych.

XI. PODSUMOWANIE

Bezpieczeństwo sanitarne powiatu opatowskiego w 2015 roku ocenia się jako zadowalające - nie budzące zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców. Uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego wielu zakładów pracy, placówek oświatowo-wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej i obiektów żywieniowo-żywnościowych, co skutkowało niewielką liczbą ocen negatywnych wystawionych na koniec roku sprawozdawczego.

Działania promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wywarły znaczący wpływ na czynniki determinujące zdrowie ludzi. Wiedza i umiejętności zdobyte przez uczestników działań edukacyjnych wpłynęły na poprawę jakości życia społeczeństwa powiatu

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

w Opatowie

Aneta Szostak-Walas